

Mál nr. 99/2023**Nafn málskotsaðila (M)****Nafn varnaraðila (V)****Heiti váttryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnureksturs.****Nafn váttryggingartaka ábyrgðartryggingar (X)****Skaðabótaábyrgð. Vinnuslys.****Gögn.**

1. Málskot mótttekið 17. mars 2023, ásamt fylgiskjölum og myndbandsupptökum.
2. Bréf V, dags. 27. apríl 2023, ásamt fylgiskjölum.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að M hafi hinn 9. desember 2019 slasast við störf sín hjá X. M hafði nýhafið störf hjá X þegar vinnuslysið átti sér stað og atvikaðist það með þeim hætti að M var að stjórna hillulyftara sem útbúinn er þremur fótstigum. Þegar hann hugðist stöðva lyftarann steig hann á rangt fótstig og klemmdi vinstri fótinn milli lyftarans og vinnustöðvar.

M telur að líkamstjónið megi rekja til atvika sem X ber skaðabótaábyrgð á á grundvelli meginreglna skaðabótaréttar, einkum sakarreglunnar og reglunnar um vinnuveitendaábyrgð. Þá vísar M til ákvæða laga nr. 46/1980 og reglugerða nr. 367/2006 og 920/2006. Byggir M í fyrsta lagi á því að X hafi ekki uppfyllt öryggiskröfur framangreinda laga og reglugerða og hafi vanrækt að grípa til nauðsynlegra öryggisráðstafana í rekstri sínum til að koma í veg fyrir eða í það minnsta draga úr slyshættu. Fram komi í gögnum að sams konar slys hafi áður átt sér stað á vinnustaðnum. Eftir slys M hafi verið gerðar úrbætur á lyftarinum til að reyna að koma í veg fyrir fleiri slys. Rennir það frekari stoðum undir það að hann hafi verið vanbúinn. Í öðru lagi byggir M á því að tjón hans megi rekja til þess að hann hafi fengið ófullnægjandi þjálfun og upplýsingar um þá hættu sem stjórnendum lyftarans stafaði af búnaði hans.

V hefur hafnað bótaskyldu úr ábyrgðartryggingu X vegna slyssins á grundvelli þess að ekki þyki sýnt fram á að slys M verði rakið til saknæmrar háttsemi eða saknæmrar vanrækslu af hálfu X né heldur atvika eða aðstæðna sem X verður látinn bera skaðabótaábyrgð á gagnvart M. Lyftarinn hafi uppfyllt alla staðla fyrir atvikið og ekkert amaði að tækinu. Það að rofi hafi verið settur í hann eftir atvikið snýr fyrst og fremst að því að fyrirbyggja að starfsmenn væru að sýna af sér ógætilega hegðun og fara gegn öryggisreglum með því að setja fætur út fyrir lyftarann meðan hann var á ferð. M hafði áður starfað á sömu vinnuvél um árabíl og var X kunnugt um það við ráðningu M að hann hafði áratugalanga reynslu af vinnu við vinnuvél og sams konar tæki á fyrri vinnustað. Vísar V til myndbands af atvikinu og telur að það beri með sér að lyftarinum hafi einfaldlega verið ekið of hratt eftir ganginum og ógætilega umrætt sinn sem varð til þess að M virtist fipast eitthvað eða ýta á rangan pedala og nær ekki að stöðva í tæka tíð áður en hann kemur að vinnustöð sinni.

Álit.

Almennar sönnunarreglur í skaðabótarétti gera ráð fyrir því að sá sem heldur því fram að annar beri skaðabótaábyrgð á tjóni sínu beri sönnunarbyrði um að skilyrði slíkrar ábyrgðar séu uppfyllt. Þannig ber M sönnunarbyrði þess að líkamstjón hans megi rekja til saknæmra og ólögmatra athafna eða athafnaleysis af hálfu X, þannig að bótaskylda stofnist úr ábyrgðartryggingu X hjá V. Af myndbandsupptöku af umræddu atviki má sjá M aka lyftarinum á miklum hraða að vinnustöð sinni og setja vinstri fótinn út fyrir lyftarann er hann nálgast hratt vinnustöð í enda gangs, með þeim afleiðingum að fóturinn klemmdist á milli lyftarans og borðs sem var við vinnustöðina. Í málsgögnum kemur fram að samskonar slys hafi áður átt sér stað á vinnustaðnum og telur M að X hafi vanrækt það að grípa til nauðsynlegra öryggisráðstafana eftir fyrra atvikið til að koma í veg fyrir eða í það minnsta draga úr slyshættu. Í svari X við spurningum V um bæði atvikin kemur fram að niðurstaða áhættumats og skoðun atvikanna á myndböndum sýndi að báðir aðilar brutu öryggisreglur við störf á tækinu. Báðir fætur og allur líkami eigi að vera inni í öllum vinnuvélum við notkun. Fyrra atvikið hafi verið með þeim hætti að ökumaður hafði haft annan fótinn hangandi út úr tækinu á ferð og rekið hann utan í rekka þegar hann ók fram hjá honum. Atvikin eru þannig ekki sambærileg og hefur M ekki verið sýnt fram á að lyftarinn hafi á nokkurn hátt verið vanbúinn eða að X hafi borið þá þegar við fyrra atvikið að setja hlið á lyftarann vegna hættu á að fleiri starfsmenn myndu setja fót út fyrir lyftarann og slasast. Hvað varðar

fullyrðingar M um ófullnægjandi þjálfun og upplýsingar þá kemur fram í gögnum málsins að M hafði um árábil starfað á samskonar lyftara og hafði áratuga reynslu af samskonar störfum. Verður samkvæmt framansögðu að telja að um óhappatilvik og/eða eigin aðgæsluleysi M hafi verið að ræða. M á því ekki rétt á bótum úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Niðurstaða.

M á ekki rétt á bótum úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Reykjavík, 23. maí 2023.

Þóra Hallgrímsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir